

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de doue ori pe saptamana : joia si Dumineca. — Prenumeratia se face in Sabiu la espeditura foioi pe afara la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratii unei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte partii ale Transilvaniei si pen-

Nr. 64. ANULU XVII.

Sabiu, in 14/26 Augustu 1869.

t v. provinciale din Monarchia pe un anu 8 fl. era pe o jumate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale si tari straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertele se plaseaza pentru intreaga ora cu 7. cr. circul, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a treia repetare cu 8 1/2. cr. v. a.

Evenimente politice.

Cestiunea confinilor militari e si acum obiectul insemnatu in cercurile politice din Austro-Ungaria. Cele doue regimete suntu asiada darse, cetatile Essek, Zengg si Weisskirch devinu cetati libere regesci.

E interesanta impregurarea in afacerea confinilor militari, ca contele Andrassy a isbutit u deslega, dupa cum se afirma de unele parti, „preste capetele ministerului cisalitanu.“ Dece se adeverescu aceste si alte sciri, cari spatiu nu ne permite de a le inregistrat in detaliile lor, atunci chiaru si ministrul de externe a pus o desmintire la declaratiuni linisitorie in privintia acesta in delegatiunea senatului imperiale.

Contele Beust avu nenorocirea si cu cuventarea ce astazi o publicam pana in fine, rostita in delegatiune, atatu in cele ce privesc referintia Austriei la Francia, catu si a Franciei la poporele Austriei.

Divariul „Journal des Debats“ glosaaza espectatoratiile facute de contele Beust in delegatiune asupra referintei intre Austria si Francia, cu urmatorele :

„Opiniunea publica in momentul acestuia e aici favorabile pentru Austria si a primitu cu placere declaratiunile ministrului primu din Viena.

Dar sa ne intielegem bine : Tote acestea depindu dela o conditiune, carea nu trebuie trecea cu vederea. Opiniunea publica in Francia e de presinte resoluta pentru pace. Ea nu numai ca voiesce pacea cu sinceritate — acesta aru si preputien disu —, ci cu pasiune adeverata. Nu cernu ca sa ne creda cineva simplu pre spus a nostra. Argumentele pentru afirmatiunea nostra asi suntu de numerose si de decidiatorie, incat aru trebusa inchida cineva ochii si sa si astupe urechile, ca sa nu le veda si auda. Primirea cea rea, ce intempina ori ce alusione la resbelu, recela cea marcante a publicului fatu cu ori ce idei si planuri de cucerire, cari alta-data treceau de cele mai populare, suntu simptome, despre a caroru insemnata nu ne putemu indoi. Pre langa aceea opiniunea publica acum a si cunoscute puterea sea, care a manifestat o intrunu modu splendidu, triunfandu asupra tuturor contrarilor la alegeri, delaturandu tote pedecile si prescurtandu tote termenele, spre a schimbata numai personalul dela regim, ci si constitutiunea, despre cari ea insasi era oprita a discutata, aducendu in fine la carma unu ministeriu nou si o partida noua, cari suntu cu totulu neputinciosi, deca nu voru guvernata cu densu. De aici conchidem, ca politicia Franciei in Orientu (de ore cea placuta lui de Beust a vorbi despre Orientu) e si va fi pacifica ca si aiorea si ca numai sub acea conditiune e dorita si numai asia e possibila o intielegere cu dlu de Beust, deca si densulu va favorisa cu asemenea resolutiune si seriositate pacea. Trebuie sa adaugem, ca judecandu cineva cu minte sanatosă, pacea e o necessitate pentru Austria. Austria e acea putere, care o patiesce reu cu aventurile ; Austria e acea putere, pre carea unu resbelu nou, chiaru si norocosu o aru nimici ; e acea putere eterogena, in care diferitele popore cu interesele cele incrusiate se potu multiam si numai prin o politica de pace, de buna-vontia si de impaciuire cu lumea intraga. Despre unu resbelu nefericit nici ca voim a mai vorbi : acel aru data aru si togmai sfarsitulu. Credem, insa ca dlu de Beust e unu partisan sinceru alu paciei.“

3. Usulu de pana acum, in urmatorul anu s-a cotelele averilor bisericilor si fundatiunilor se tramiteau la organele regimului spre cercetare, ne mai fiindu in conglasuire cu dreptulu de autonomia, ce s-a asigurat bisericiei gr. orientale prin legea din an. 1848. XX. si 1868. IX.: cercetarea susu numitelor socoteli se va mijloci prin stapanirea suprema bisericasca.

Cu executarea acestei ordonanze se insarcina consistoriul archidiecesanu.

Bud'a, 30 Iuliu 1869.

Iosif Bar. de Eötvös m/p.

In legatura cu cele de mai susu adaugem unu telegramu, ce ne a sositu dela unu amicu din Brasov in acela-si objectu. Telegramul suna : „Actulu s-a publicat. Romanii participara, grecii nu. Astupta prin magistrat. Preotulu grecescu ceru copia.“

Orientulu iera incepe a atrage mai multu atentia publica. Punem mai antaiu sub ochii cetatorilor dupa „M. dpl.“ despre presentia min. Cogalniceanu in Parisu urmatorele :

„Dlu Cogalniceanu ministru de interne in Romani a e de mai multe dile la Parisu.

Se scia ca gratia politicei prudente si rezervate inaugurate prin cabinetul din care dlu Cogalniceanu face parte si in care densulu e cu dreptu titlu considerat ca unu membru de cea mai multa influenta, relationile intre Francia si Romania, ce erau alterate prin cugetele (visées) cele turbulente si ambitiose ale ministerului Bratianu, au reluatu unu caracteru amicalu. Dlu Cogalniceanu a avutu o audientia la principale de La Tour d'Auvergne, carele l-au primitu cu o cordialitate intima dandu asegarantia de mantinerea si intarirea bunelor relationi, ce exista intre Francia si Romania, pre catu guvernului principelui Carolu va persevera pre calea moderatiunei pre carea a intratu, pre catu va persevera intru concentrarea isvorilor tierii sele spre desvoltarea reformelor si amelioratiilor interne si intru reprimerea ficarei agitatii de natura de a respandi turburari si neincredere in tierile vecine si priu urmare de a compromite liniscea Europei.

Caletoriu ministrului român la Parisu afara de cele de mai susu a mai avutu de obiectu prepararea unei visite, ce principale Carolu e dispusu a face catu mai curendu imperatului Napoleon ; se crede, ca intrevederea acesta va contribui de a reincepere cu avantajul increderea reciproca si amicitia intre aceste doue curti.“

Se va puté realizata si acesta caletoria avisata de M. dpl., ne va areta viitorul. Detorila ne impunea nu trece cu vederea unele conjecturi aduse in legatura cu caletoria de satia a Domnitorului Romaniei. Se dice adeca ca pacea europeana nici odata nu a fostu asiada debile ca acum. Se dice ca Romania se legana intre puterile occidentali si orientali. Se dice in fine ca in Livadi a are sa se decida deca Romania va fi pre partea prusso-rusesci in resbelului viitoru seu nu. Pretilu unei alipiri in intielesulu din urma aru si restituirea Besarabiei intregi Romaniei : — se suna de mai multe parti.

O telegrama din Agramu dela 20 Augustu la „Cor. Slave“ semnaliseaza o rescola in Bosni a in cerculu Banjaluca. Renumitul Luc' Vuclavich se dice acolo ca se afla in fruntea unei bande. Totu acolo, ca montenegrinii se pregatesc de o campanie contra turcilor.

Delegatiunea senatului imperial.

(Capetu din sied. dela 9 Aug.)

Domnilor ! Se vorbesce acum despre instreinare. Nu me-asu adencu pre tare in tem a acesta. Amu facutu esperiinta, ca esploratiunile numai strica lucru, cum se intempla adesea si in certe private.

Amu atrasu stentioanea ceva mai nainte asupra impregurarei, ca caus'a acestor frcari, depre cari s-a vorbitu aicea, trebue sa fie carteas rosie cu consecintele ei inevitabile. Amu observat cu durere, ca se iau la acest a in consideratiune impregurari, care intr'adeveru nu au influinta, ce li se atribue, si care facu impressiune forte mare.

Nu potu asemenea admite, ceea ce dice dlu delegatu Dr. Sturm, ca s-a scrisu si s-a primitu in carteas rosie depesie, de cari n'a fostu lipsa si cari au produs turburari. Intr'adeveru, ca demnitatea regimului a cerutu, de a se primi in carteas rosie unic'a depesie, care se afla la inceputu si a fostu indreptata catre Wimpffen ; de nu s-ar fi aflat o asemenea in carteas rosie, aru si trebuita

in genere a nu se crede, ca regimulu tolui s'a pusul la odicnha fatia cu atacurile diuarielor din Berlina. Asiá dara depesi'a acésta a fostu de lipsa, spre a aratá si a apará pre fatia starea regimului in referinta la carta rosie.

S'a vorbitu inca forte multe despre relatiunile cu Rom'a.

Fiiundu-timpulu inaintatu rogu pré inalta adunare de concessiune, si credu a corespunde poseti acelei'a, déca amânu deslusfrea acestei intrebări estinse pre desbaterea speciale, unde dupa cum credu se va explicá inca odata. Numai trebuie sa combatu iéra-si parerea cea cu totulu gresita, cum ea pertractările cu Rom'a au remas si in timpulu din urma fără rezultat. Deoarece problem'a nu putea si nici decum, de a umblá cu pertractări, ci de a lucră intr'acolo, că, dupa tóte cele intemperate aici si ce se intempla in Rom'a, sa traimus unulu cu altulu cătu se pote de bine; — cumea rezultatulu missiunei in privint'a acésta a fostu favorabil, acésta speru a o aratá mai tardu si mai bine.

Mai vinu inca odata la objectulu din urma, ce 'mi e forte neplacutu, adeca la sciu'a instreinare.

Dominiloru, aici nicairea nu se pare a esistá nici in sal'a acésta, o instreinare in partea acésta; ea de sigur ca nu esista nice afara din sala, si óre nu se reduce acésta la o instreinare personală? E possibilu, dar atunci ve potu marturisi sinceru, ca déca a-siu si impartasit u la acésta, sum eu singuru partea passiva si nu cea activa. Acésta e o povara, ce o iau bucurosu asupra-mi, nu'mi va si pré grea.

Voiu aratá si paciintia si aplecare la impaciuire, dar, pâna cându ocupu loculu, ce mi l'a datu gratia Majestătiei Séle, pâna atunci voi apará interesele monarchiei austro-unguresc, unde le voi vedé amenintate si tóte atacurile, ce se indrepta din cau'a acésta asupra-mi, mi voru serví spre onórea cea mai mare. (Bravo!)

Si se atribue o dosa buna de umoru. Nu voi, sa denegu acestu daru alu naturei celei bune, d'ra acésta singura nu me aru tiené in ecuilibru, de nu m'aru sustiené consciintia de implinirea consciintiosa a detorintielor, si de aceea, ori ce se va intemplá, nu me va scóte nemica din liniște si presentia.

Dar ve potu da inca dominiloru, o alta asigurare, pote mai buna. Instreinarea acésta se reduce la timpuri de mai inainte. Cine voiesce a-si luá ostenela, de a celi foile de Vien'a si de Berlinu, mai cu séma cele oficiose din ani 1855 si 1862, va astă in tr'ensele multi articli despre ministrul de externe de atunci alu Sacsoniei. Cele Vienese lu scarmanau uritu, iéra dupa foile de Berlinu pre atunceia nu era altu patriotu mai bunu, nice ministru mai prudiente. Pentru ce sa nu se pote reinforțe acele tempuri? Speru, ca atunci voru tractá in Vien'a mai bine cu mine. (ilaritate.)

In fine — si togmai obiectulu, din urma me duce la acésta — vinu inca la o episoda scurta din desbaterea de astadi, carea se aduse de cătra onoratiu membrui in rapportu cu unu tempu mai de inainte — tempulu resbelului Schleswig-Holsteinez. Me simtu motivatul, a spune si despre acésta parerea mea, de óre-ce atunci amu fostu si eu partisii si actoru, cu si fâra predilectiunea de a me ocupá de tóte.

Principu — pentru ca amu vediutu lucrurile din apropiare si desigur potu apretiu pre deplinu tóte motivele, ce au determinat atunci procederea politicei austriace, sciu ca era forte greu de a deschide calea, unde era vorba de o abatere dela unu tractatul subscrisu; trebuie insa sa pasiescu cu tóta decisiunea in contra unei pareri si decisii sa me dau de partea lui delegatu Dr. Rechbauer: periculul unui resbelu europen nu se vedea.

Déca Europa a privit u linisce, cându Austria si Prussia au mersu in contra confederatiunei celei favorisate de opiniunea publica, déca acestu resbelu s's intreprinsu in contra opiniunei publice din Germania, cum sa nu privescă Europa cu linisce, déca acestu resbelu s'aru si intreprinsu la nisuntia si cerintia poporului germanu? Foresce ca trebuiá stimatul principiul confederatiunei si se cerea subordinare densului; acésta a fostu cu greu, d'ra de sigur aru si adusul folosu mare; insa cu atât'a mai multu me alaturu la cuvintele din urma ale contelui Rechberg: "ca sa cautâmu aliantile mai bine in Austria ins'es, aici sa ne aliâmu, si cu cătu ne aliâmu mai bine in launtru, cu atât'a

mai bine ne vomu puté apará de atacurile din afara." (Aplanse viue.)

Contele Rechberg (observare personale): Sum forte multiamitoriu dlu cancelariu imperialu pentru aprecierea diferintei, dintre mine si dlu Dr. Rechbauer, precum si pentru ca a recunoscutu greutatile, cu cari a avutu de a se lupta atunci regimulu imperialu. Numai la unu punctu trebuie sa-i respundu, adeca unde dice: ea nu aru si urmatu unu resbelu europen, déca s'aru si pusul Austria in fruntea Germaniei.

Me provocu la depesi'a cabinetului englez, care dechira parasirea terenului din tractatulu de London de unu casu de resbelu. Confederatiunea germana nu a recunoscutu tractatulu de London. Austria era legata de acel'a, indata ce parasira terenulu acestui tractat se opunea regimului englez.

Cancelariulu imper. cont. Beust: Nu voi a combate nici decum ceea ce s'a disu, dara me astu tocmai in stare, de a produce aci carteua venata engleză, de unde firesce se vede contrariul si aici e o depesă, ce a tramis'o ambasadorulu englez din Paris la London pre acelu tempu si care cuprinde dechiaratiunea, ca Francia nu va luá parte la unu resbelu pentru ca scie, ce va sa dica, a incepe cu Germania unu resbelu nepopulariu. (Auditi!)

Referintele Dr. van der Strass: Din punctu de vedere de referinte trebuie sa consteza in genere, ca toti vorbitori si-au exprimat increderea sea fatia cu oficiulu de externe si togmai acésta incredere s'a exprimat de cătra comisiune in raportulu seu.

Presedintele si cere imputernicire, de a puté aduce la ordinea dilei raporturile comisiunii bugetare inca inaintea trecerii tempului menit pentru aste afaceri, si incheia siedita la 3 ore. —

Delegatiunea ungurésca.

In legatura cu cele publicate cu alta ocasiune mai adaugem si spre intregire inca următoare:

Stratimirovics face o intercaliune căra ministrul de resbelu, déca autonomia bisericiei orientale garantata prin lege se observa si la armata, unde vine in alingere cu biserica romano-catolica.

Se continua desbaterea speciale despre bugetul ministeriului de externe.

Se primește propunerea lui Zsedenyi, de a se suspende votarea speselor pentru consulatul din Iaponia si Chin'a, pâna ce se voru incuviinti tratatele de comerciu de cătra parlamente.

Cá subvențiune pentru Montenegrini se votéza 20,000 fl., si propunerea lui Stratimirovics, de a se votá pentru ultim'a ora, pica.

Subvențiunile postale se reduc la 80,000 fl. Pentru recerintele generale ale ministeriului comunu de externe s'a votatu 4,131,210 fl.

Popunerea lui Bittó, de a se alege o comisiune de siépte membri pentru formularea nuntelor cătra delegatiunea austriaca se primește.

Intre altele se face intercaliune de Bethlen si Kemeny despre afacerile protestantilor in Bucuresc, la care respunde bar. Orczy, ca nu se pote delaturá influintia regimului român, deoarece nu suntu toti protestantii suditi austriaci. Totusi regimulu au ingrigit, că sa se apere influintia cea dréptă a autoritatii supreme bisericesci ungurescii.

Se mai ia inainte jurisdictiunea consulare, care fiindu inechita, trebuie regulata, ceea ce inse cere jertse de bani si bar. Orczy speră, ca delegatiunile nu se voru spariá de aceste jertse necesarie.

Eber arata necessitatea de a tramite la consulatulu din Bucuresc unu amplioiatu unguresc.

Acésta se va luá in considerare la reorganizatiunea consulatelor.

Breticu, in 7 Augustu 1869.

Domnule redactor! In nr. 59 alu multu pretiuitului jurnalui "Telegr. Rom." sub nume de: "Doi frati de cruce" in "Foisióra", si ca nu e fabula, s'au datu afara publicului, intemplantare comică, care trage tóta atentiuene cetitorilor.

Adeveratul ca nu e fabula tóta, dara totu si fabula destula in trens'a, ca in multe locuri nu descrie adeverul, ci tocmai contrariul, de aceea se vede, ca e numai stilisata intemplantarea acésta de D. A.—P.—d.—M. dara au esit u din gur'a unui

omu, care se vede mai din tóte punctele ca are o ura neimpacata asupra lui V. T. alias P. din Brelicu, si stată pomenesce de bogătia lui că cându aru si pecatu a si cine-va bogatu.

Nu au arestatu adeverul cându dice ca Bulibasi'a au venit u badea P. in visita, si ca l'aru si postitu asiá facu fratii de cruce, si prietenii pâna la moarte, ei din contra Bulibasi'a Vajda au postitu acésta fiindu si densulu orasianu in Brelicu.

Nu e adeveratul ca i-aru si aratatu jaciciale, ci numai iau schimbări nisice bani de argintu, un'a de 10 si alt'a de 100 fl. destulu i-au fostu loi in trei renduri a observá Vaid'a ca unde tiene banii Români, spre a-si puté implini scopulu infernal sub masea de fratia.

Inchinatii de bani nu suntu de natur'a acestui omu, nu da bani la biserici si fonduri scolare, nu marita fete serace s. a.; lu descrie de orbu si lacomu, a se face milionariu din banii haiducului, e mirare ca nu dice ca badea P. au furat baniii lui Balibasi'a milionariu, a se face cine-va milionariu din pretioul niscărei carne, verze si castraveti mai multu putred si cu neputintia.

Nu e adeveratul ca i-aru si datu lelei Mariutie 1 fl. pentru 1 paharel de vinarsu, ca tigan'a au cerut 2 patrate pentru care nu i-au datu, nimic'a. Ci numai promis u florinulu. Nu e adeveratul ca aru si vrutu a merge badea V. la ospetiulu tiganiloru, si nici ca l'an retienutu Parintele S. cuscru-seu.

In fine a-si dă pre fatia ur'a ce are asupra lui V. F. alias P. ca nu-lu compatimesce nimenea, se si vede ca densulu nu-lu compatimesce, ci amesteca laolalta verzi si uscate. Natur'a pismataretiului nu compatimesce ci se bucura de reu, si se supera, pentru binele altu'a, asiá ce-va si la D. corespondinte cându dice, ca iau datu D'ieu bani destui din dasagii haiducesci, nu sciu cum s'aru puté dovedi acésta cu lumea. Era mai bine sa se fi informatu mai bine, si sa nu-lu atace in onore fiindu atacatu destulu in avere. Pre sii inca-i face animale. Badea P. s'au silitu de iau datu la scola, insa neavandu talente mai inalte su remas si potu celi, si insemnă trebuintele sele. Si că d. corespondinte suntu si de statu si de sfatu. Lai'a tiganésca se asta si acum arestatu in Brelicu, se preumbla in susu si in josu, si unii s'a cam mai dusu cu banii dara nu in Moldavi'a si in Transilvania seu Ungari'a, ca din România au esit u pututu unde inca au facutu asemenea misieli.

Unu compatimitoriu.

Din Eparchia Caransebesului.

In nr. 61. a. corg. alu pretiuitului diuari "Telegrafulu Romanu" se asta o corespondintia intitulata: "din comitatulu Carasius in 21. Iuliu v. 1869." si subsemnata cu cuvintele mistificatore: "inventatorii din Carasius," in care corespondintele saltându de bucuria pentru denumirea parintelui protosingelu Mironu Romanu de inspectoru scolaru in comitatulu Carasius, stinge in modu valamatoriu, hulesce si injosesce starea de astadi a scolelor noastre confesionale, pentru ca asiá se faca drepte si netede căile predisului inspectoru scolaru comitatensu.

Ei bine! Ce se atinge de bucuria corespondintei, nu avemu nimicu de a observá, pentru ca este cunoscutu, ca suntu ómeni, carii se bucura de binele, si altii de reu alor'a. Dar nu potu trece cu vederea si a nu condamná tendinti'a, ce o are acestu corespondintie că toti jesuitii, de a se servi de tóte midilócele, si cele mai infernale, numai că sa-si ajunga scopulu, — de óre-ce, déca a inaintat undeva scolele noastre confesionale dreptu-măritore române atât in privint'a inventiamentului si metodului, cătu si in privint'a propastrei inventatori in cultura si a crescerei numerului principioru si pruncelor amblatori la scola, au inaintat ele si in comitatulu Carasius.

Conferintele anuale, ce se intreprindu de mai multi ani incóce si in comitatulu Carasius cu inventatorii dela scolele noastre confesionale, introducerea metodului intuitiv mai in tóte scolele noastre, imbucuratoarea insufletire atât a inventatoriilor cătu si a parintilor copiilor pentru afacerile scolare, numerul de princi si prunce pâna la 11,830, ce cercetá astadi scolele, tineretă esamenelor in presenti'a si a unui dintre cei mai alesi si experti inventatori de ai nostri, formarea unei reunioni aprobate si intarite de Inaltulu ministeriu ungurescu regescu de cultu si instructiune, — unei reunioni, dicu, de sute de inventatori ro-

mâni greco-orientali, spre propastrea invetitorilor în cultura și formarea unui fond de pensiune pentru ei: aceste fenomene și alte asemenea acestor suntu fapte reale, fapte constante, puse sub vedere tuturor, pre care corespondințele nu le va potă delatură, nici declară de nefacute cu tota opinierea, de care se vede a fi inspirata întrăgă lui corespondinția.

De altu-mintrenea i recomandăm corespondinței desu-amintitul cuvintele dreptului loru, carele dice: „veseli'a celor necredinciosi este cădere minunata, și bucuria celor sără de legă perdiere (capu 20. versu 5.)

Unu amicu alu scărileloru confesionale.

In nrulu 65 alu „Albinei” astămu o corespondinția din Cernauti, carea traléza despre fundul religiuarii gr. or. de acolo. Din aceea reproducem urmatorele:

Pericitare a fondului gr. or. bucovinenu.

Fondul acestă intemeiatu in an. 1786 cuprinde unu areal de 51 de mile patrate, iera capitalul mobile se urca la diece miliōne.

Acestă-lu administrăza pâna astădi organele regimului, care, necum sa-si castige merite intru acăstă, de voru continuă și mai departe cu administratiunea de pâna acum, său va deveni fondul cu totulu passivu său se va alteră caracterulu lui confessiunale. Meritul pentru marimea acestui capitalu mai multu se pote atribui clerului, care in decursulu unui tempu indelungat a suferit lipsa, și comunelor parochiale, cari au sustinutu pre preotii și bisericele loru. Iera administratiunea pusa de regimul-eata, cam in ce modu manipolează cu acestu fondu: Afara de aceea, ca regimul a vendutu la vre-o suta de mosii monastiresci remase dupa deslipirea Bucovinei pre pamentul Moldaviei, pâna la 1840 s'a facutu cu totulu putienu pentru prosperarea cultului gr. or. și de atunci incóce inca nu s'a facutu pre multu pentru sustinerea bisericelor și a clerului, ceea ce se pote vedea din slărea cea misera a bisericelor și easelor parochiale pre mosiele monastiresci și din dotatiunea cea rea a clerului. O parte din capitalu de căteva milioane este data imprumutu pre ipotece, dintre care multe suntu mai multu ilusorie pre harthia; iera alte căteva milioane suntu in obligatiuni pentru desdaunarea pamentului, a căroru pretiu in realitate este sără micu. Venitele anuale, ce le aducu realităatile, strecorându-se prin cine scie căte mâni, abia remanu 130,000 fl. din care inca se platesc contributiunile și alte spese pentru fundul instrucțivu. Sub diferite titluri de desdaunare s'au plătitu in mai multe renduri arendăloru din fondu sume mai mari, decătu celea ce aveau sa platessc ei pentru folosire. De unu tempu incóce inca, se facu cheltuieli și operațiuni cari continuându-se, voru secă fondul asiā, incătu va trebui sa se faca imprumutări, spre a împlini recerintele necesarie. Asiā cu zidirea resiedintei episcopesci și a seminariului s'a cheltuitu dejă unu milionu și manipulându archiectii din Boemă și mai departe, ca pâna acum, se va duce și altu milionu. Pentru zidirea unei scăle reali incepute in anul acestă se ducu iera-si celu puțienu 100,000 fl. In consiliul scolasticu s'a votatul pentru scălele neconfessionale o subvenție anuale de 15,000 fl. din fondul acestă gr-or.

Astfeliu se störce pre de o parte capitalul și venitele fondului, pre de altă se imputențează arealul bunurilor prin manipularea cea rea a organelor administratore.

Pre lângă acestă se proiecteză de organele regimului o operațiune nouă in administrarea bunurilor, care déca se va pune in lucrare, fondul religionarii gr. or. din Bucovină, dupa parerea generale a economilor practici, preste vr'o 15 ani va deveni numai o faptă istorica.

La tôte acestea pôrta vină, precum s'a disumai susu organele puse de regimul spre administrarea fondului, de șré-ce acestea dispună despre întrebuintarea fondului respectivu. Afara de acestea mai are vina la pericitarea fondului și pre santiă sea parintele episcopu Eugeniu Hacman, carele se invocă la consultările administratorilor și carele și acum, cându dupa art. 15. din legea fundamentală de statu, care garantă autonomia bisericiei și dupa care biserică e indreptatita a-si regulă și administră autonomă afacerile sale in genere și specialminte cele economice, și acum acestu

barbatu s'a consultatu singură cu cătiva domni dirigatori despre acele reforme noue, dela care depinde sôrtea fondului, ba putem dice și aceea a bisericiei noastre din Bucovină.

Iera déca consistoriulu, clerulu și mireni voru tacă la tôte acestea și nu se voru nisuf din tôte puterile, a delatură pericululu amenintatoriu, atunci voru dovedi ca nu suntu demni de avere, ce nu o sciu aperă, după proverbulu nemtiescu: „Wer sein Hab und Gut nicht wehrt, ist dessen nicht werth.”

Protocolul.

Siedinticia XI.

(Ordinarie)

tinente din partea directiunei Asociatiunei naționale pentru cultură poporului român, in Aradu, 2/14

Augustu 1869.

de fatia ao fostu:

Presedinte: Ioane Popoviciu Deseanu directoriul substitutu. Membri: Emanuil Missiciu perceptoriu, Dr. Atanasiu Siandoru, Ioanu Rosiu, Dimitriu Bonciu, Stefanu Sierbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu și Notariu: Petru Petroviciu.

98. Directiunea reg. ung. de finanțe din Aradu cu indorsatul de datulu 19 Aprile a. c. nr. 6719 face cunoscutu: ca Majestatea Sea ces. și apostolica regăsea cu pré inalta resolutiune din 20 Martiu a. c. s'a indurău pregratiosu, in urmarea pré umilitiei petitiuni substernute din partea aeestei directiuni, a iertă sum'a tacselor timbrale respective percentuațiunea obvenita și electata cu 611 fl. 37 $\frac{1}{2}$ cr. pre lasamentul moscenitul dela reposatul „Iova Cresticu din Siria” susținendu sum'a timbrului de 1 fl. v. a. ce este a se solvi pentru testamentul reposatului și pâna la sum'a tacselor primitive de 16 fl. 25 cr. ce insarcină pre legatarii cei alălti.

Determinat: Acestu actu pregratiosu și marinimosu alu „Majestătiei Séle ces. și apost. regie” — se ie cu omagiala multiamita la cunoștința, și se decide: ca deore ce caușa percentuațiunei acestei este déjà superata dlui fiscalu alu Asociatiunei Lazaru Ionescu ca curatoru plenipotentiatu asupra masei lasamentale a reposatului Iova Cresticu, se fie insarcinat — pre temeiul determinațiunei adunării generali din 3/15 Septembrie 1868 nr. 12 a face ulterioră licuidare despre intregulu lasamentu concretu administratiunei D. Séle, și prin unu bilantu evidentu și proovediul cui documentele necesare, a aretă „starea activă și pasivă” la un'a din siedintele mai curendu tienende; totu o data sum'a timbrului de 1 fl. se asémna din mas'a reposatului avendu curatorul a o solvi.

99. Notariulu directiunei Petru Petroviciu in firulu decisului directiunalu de sub nr. 89 presinta declaratiunile membrilor, cari prin respectivii colectanti și-au renoită ofertele loru și ale aceloră, cari ca membri noi au intrat in Asociatiune si anume:

I. Membrii renoiti pre anii 1868/9, 69/70, 70/71.

1. Ioane Motiu asesoru comitatensu cu ofertu anualu de 4 fl. 2. Ioane Francu protofiscalu comit. cu ofertu anualu de 2 fl. 3. Gerasimu Andreia vice notariu cu ofertu de 2 fl. 4. Ladislau Papu cu ofertu de 2 fl. 5. Andrea Puticiu cu ofertu de 5 fl. toti din Baia de Criș. 6. Alexandru Stercă Siclău protojude cer. din Halmagiu, cu ofertu anualu de 2 fl. 7. Iuliu Munteanu jurașoru com. din Aradu nou cu ofertu de 2 fl.

8. Sava Petroviciu preotu S. Micleusulu micu cu ofertu de 2 fl. 9. Valeriu Opreanu notariu S. Micleusulu micu cu ofertu de 2 fl. 10. Gustavu Rusu jurasoru Galsia cu ofertu anualu de 4 fl. 11. Simeonu Popescu parochu și ases. consis. din Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 12. Ioane Rusu prof. preparandu din Aradu cu ofertu de 2 fl. 13. Georgiu Dogariu proprietariu Aradu cu ofertu de 10 fl. 14. Petru Florescu proprietariu Aradu cu ofertu de 5 fl. 15. Demetriu Iorgoviciu cetățeniu, Aradu cu ofertu de 2 fl. 16. Vasiliu Ratiu cetățeniu, Aradu cu ofertu de 2 fl. 17. Constantin Brandușianu postariu Chisău cu ofertu de 3 fl. 18. Nicolau Radulescu preotu Chisău cu ofertu de 2 fl. 19. Ioane Suciu notariu comunul Socodoru cu ofertu de 5 fl. 20. Vasiliu Tiaposiu parochu Socodoru cu ofertu 2 fl. 21. Petru Chirila preotu Socodoru cu ofertu de 2 fl. 22. Stefanu Tulcanu parochu Socodoru cu ofertu de 2 fl. 23. Georgiu

Chirila cojocariu, Socodoru cu ofertu de 2 fl. 24. Teodoru Chirila economu Socodoru cu ofertu de 2 fl. 25. Iosifu Ardeleanu economu Socodoru cu ofertu de 2 fl. 26. Achimu Pecurariu economu Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 27. Georgiu Brateanu jude com. Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 28. Petru San georgianu cojocariu Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 29. Vincentiu Ioanoviciu docente Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 30. Ioane Dobosiu docente, Nadabu cu ofertu de 2 fl. 31. Samuilu Gramma protopopu gr-cat. Cherelusiu cu ofertu de 2 fl. 32. Stefanu Siorbanu ases. com. Aradu cu ofertu de 15 fl. 33. Eutimiu Maniu notariu Cuvinu cu ofertu de 3 fl. 34. Ioane Bica notariu Marașiu cu ofertu de 2 fl. 35. Vasiliu Serbu tutoru Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 36. Demetru Suciu parochu Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 37. Teodosiu Motiu parochu Cuvinu cu ofertu de 2 fl. 38. Iotiu Iosifă economu Cuvinu cu ofertu de 2 fl.

II. Membri noii intrati.

1. Petru Cevu. 2. Zaharia Mateo. 3. Petru Tmera. 4. Mihaiu Biro; toti economi din Berza cu ofertu anualu de 2 fl. 5. Leontiu Gherga parochu. 6. Crestea Pascu economu din Micalaca cu ofertu anualu 2 fl. 7. Ignatius Kovér asesoru comitatensu Timișoara cu ofertu de 2 fl. 8. Vicentiu Miato viciu parochu S. Micleusulu micu cu ofertula 2 fl. 9. Zaharia Todera. 10. Simeonu Tulcanu. 11. Petru Misica. 12. Avramu Pavelu economi și 13 Adler Moritius neguigatoriu din Apateu cu ofertu anualu de 2 fl. 14. Dumitru Vancu. 15. Macsa Costanu. 16. Ioane Brateanu. 17. Moise Derle economisti din Galsia cu ofertu anualu de 2 fl. 18. Antoniu Gita parochu. 19. Moise Tardiu doc. din Sintea cu 2 fl. 20. Ioanu Popoviciu parochu Nadabu. 21. Botico Georgiu parochu Siadu. 22. Mihailu Popoviciu parochu Ocurisiu. 23. Iosifu Marchisiu protopopu Beliu. 24. Ioanu Capitana preotu Beliu. 25. Paulu Gavrilete docente Beliu. 26. Iosifu Copitanu preotu Sutagu. 27. Petru Goldisiu preotu Chișulaca. 28. Ioanu Pintia preotu N. Maros. 29. Petru Marcu preotu Bochia. 30. Zenovicu Munteanu preotu Tagadeu. 31. Paulu Stanu preotu Agrisiu. 32. Ioane Catona preotu Cintaház. 33. Paulu Papu preotu Hagymás; toti cu oferte anuale de 2 fl.

Determinat: Toti membrii mai susu espusi dupa procedură usuata, și prin votare secreta se dechiară de membri alesi ai Asociatiunei pentru restimpul celor 3 ani fiindu a se immatriculă in protocolul evidențial respectivu, și la cererea loru a li se estradă diplomele indatinate.

(Va urmă)

Romania.

Estragemu după dîvarie din România următoarele:

Dupa ce înaltețea sea Domnului a dejunat la Budesci, s'a imbarcatu pre vaporulu „Stefanu cel mare” la 6 ore séră. Autoritățile locale și populația întrăga asceptându pre înaltețea sea la portu, lă primi cu cele mai vii aclamări.

Inaltețea sea trecendu pre la Brăila, prefectul districtului, impiegatii administratiunei și poliției, comandantul garnizoanei cu oficeri, comandanțul gardei civice cu gardă, capitanul portului și multime de poporul au salutat pre înaltețea sea cu strigări de entuziasm. Vaporul la 9 ore dimineață a ajuns la Galați, unde, cu tôte ea se înscintiase, ca înaltețea Sea nu va să, — autoritate, gardă civica și o populație numerosă au salutat trecerea înalteței Selei. D. colonelul Drigol ski, delegatul comisiunii internaționale europene, pre unu vaporu expresu, a intempiat pre înaltețea Sea la Isaccea, facendu-i onorele cuvenite și insocindu pâna la Sulină. În tôte calea vaporului domnescu, tôte vaporele straine au pausat și au arborat pavilionul României. La Tulcea a fostu salutat de autoritățile otomane; garnizoana cu mușeile și capii presentau armele. Pre tôte cordoanele otomane era înaltețul pavilionul român. Bastimentul de resbelu austriacu in parada, cu pavilionul României și cu matelotii pre covorte, a repetat continualu urările.

La punctul, unde Dunarea pôrta augustulu nume alu înalteței Selei, înaltețea Sea a visitat in ameruntu lucrările de artă, ce se facu acolo cu machine puterice și observându o nouă inventiune de dragare, a recomandat o dlui ministru alu lucrărilor publice, pentru a o usită la canalizarea riurilor in România.

De aci și vaporulu de resbelu britanicu, care venea expresu din josu, a insocit pre înaltețea

Sea papa la Sulină, unde a fostu primitu cu onoare cuvenite și cea mai mare bucurie. Bastimentele erau arborale cu pavilionul Romaniei. Comisiiunea europenă a datu unu prândiu Inaltimiei Sele, la care au asistat toți reprezentanții puterilor mari, autoritățile locale, între cari și colonelul rus, trimis de Majestatea Sea Imperatorului Rusilor, pentru a fi alăturat persoanei Inaltimiei Sele.

Inaltimia Sea a arătat regretul, ca nu a putut să se opresca, pentru a exprima prefectilor din Brăila și Galați multiamirile Sele pentru entuziasmului, cu care a fostu salutat de populație.

Luni la 3 ore după amedi, Inaltimia Sea a ajuns la Odesa, unde a fostu primitu de autoritățile civile și militare și o gardă de onore.

La 10 ore sâra, fragilă imperială Casbek așteptă pre Inaltimia Sea, că să se imbarce pentru Crimeea.

Senatorii aleși la colegiul I.

Bucuresci, d. Ioan Manu; Ploiesci, d. Stefan Greceanu; Tergovise, d. Ioan Costescu; Buzău, d. Alecu Boranescu; Focșani, d. Alecu Cost. Mavrocordat; Tecuci, d. Alecu Vidrascu; Berladu, d. Ioan Paladi; Vaslui, — Temistocly Bastachi; Husi, d. Scarlatu Mavrogeni; Iassi, d. Nicolau Dros; Botosani, d. generalu Nicu Mavrocordat; Dorohoiu, d. Alecu Muruzi Siorescaneanu; Galați, d. Alecu Moruzi Pechianu; Bolgradu, d. Iancu Desliu; Râmnicu-Saratu, d. Pleșino; Ismailu, d. colonelu Paunescu; Romanu, d. colonelu Varnavu; Pétra, d. Petre Balanescu; Fălticeni, d. Petrușe Sofya; Bacău, d. Dimitrie Cracă; Pitești, d. generalu N. Golescu; Câmpu-Lungu, d. Stefan Golescu; Râmnicu-Vâlcea, d. Cost. Lachovari; Tergu-Jiu, d. Jorgu Stefanu Bobescu; Severinu, d. Georgiu Costa-Foru; Slatina, d. Teodoru M. Galiti; Craiova, d. Ioan Dimitrie Ghică; Caracal, d. colonelu St. Vladoiu; Giurgiu, d. colonelu Locusteanu; Magurele, d. C. Filipescu; Călărași, d. Grigoriu Moscu; Brăila, d. colonelu Rativanu; Cahul, alegerea nefectuată, nefiind numerul alegerilor cerut de lege.

Senatorii aleși la colegiul II.

Bucuresci, d. Nicolae Nicolescu; Ploiesci, d. Nic. Homoriceanu; Buzău, d. C. Desliu; Râmnicu-Saratu, d. Banica Penescu; Focșani, d. Ioan Pastia; Bacău, d. doctoru Prodan; Romanu, d. Nicolae Ionescu; Pétra, d. Serbanu Cananau; Fălticeni, d. Costache Mortiun; Iasi, d. Nicolae Ionescu; Vaslui, d. Teodoru Veisa; Berladu, d. Al. Cost. Stoicescu; Tecuci, d. Alecu Manole; Galați, d. Christodoru Alesandri; Ismailu, d. colonelu Cost. Varnavu; Bolgradu, d. Costache Cantacuzino; Cahul, d. Nicolae Lachovari; Husi, d. Nicolae Pacleanu; Braila, d. Petrușe Simu; Călărași, d. Scarlatu Ghică; Giurgiu, d. George Germani; Magurele, d. N. Butulescu; Caracal, d. Stanutia Cezeanu; Slatina, d. N. Baticoveanu; Craiova, d. Cost. N. Brăiloiu; Severinu, d. generalu Tell; Tergu-Jiu, d. Stefanu Frumuseanu; Râmnicu-Vâlcea, Petre Munteanu; Câmpu-Lungu, d. Nicolae Cretulescu; Pitești, d. Dimitrie Mala; Tărgoviste, d. colonelu Contescu;

(40-3) Concursu.

Devenindu posturile de invetitori vacante la școalele populare greco-orientale din mai josu însemnatele comune, se scrie prin acela concursu până la 22 Augustu a. c. cal. v. și anume:

1. La Intorsura-Buzeului cu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru liberu și lemne.
2. La Sit'a-Buzeu cu salariu de 100 fl. v. a. cuartiru și lemne.
3. La Vam'a Buzeului cu salariu de 80 fl. v. a. lemne și cuartiru.
4. La Cernatulu de Josu cu salariu de 70 fl. v. a. in bani și bucate și cuartiru.
5. La Nagy și Körzep-Ajta cu salariu de 60 fl. v. a. in bani și bucate, și cuartiru.
6. La Apația cu salariu de 60 fl. v. a. cuartiru și lemne.

Doritorii de a ocupă aceste stațiuni vor avea pre lângă dovedirea qualificării recerute în studii și cantări, să-si adreseze petitionile bine instruite către subscrisul inspectorat district. de școle.

Brăilei, in 31 Iuliu 1869.

Ioanu Petricu,

Protopopu.

37-1 Concursu.

Pentru ocuparea posturilor de invetitori de clasă I-a și a II-a la școlă gr. or. din comună Reheu, devinute vacante, se scrie prin acela concursu până la 15 Septembrie 1869.

Cu acestu postu este imprenutu unu salariu pentru clasă I-a de 80 fl. pentru clasă a II-a de 120 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă vre-unul din aceste posturi, au de a-si astrena suplicile lor la inspectiunea scolare tractuale, în Sebesiu, provedeute cu următoarele documente:

- a) ca au absolvat IV clase gimnasiale și cursu pedagogicu și clericalu.
- b) ca au deplină cunoștință despre cantările și tipicul bisericesc.
- c) ca au purtare morale nepetata.

Reheu, in 6 Augustu 1869.

Comitetul parochialu.

Avramu Carpensianu,

Președinte.

56-1 Concursu.

Devenindu vacanță postul de invetitoriu la școlă populară gr-or. din Brasovu-vechiu cu care este imprenutu unu salariu anualu de 200 fl. v. a. și 2 stângini de lemne se deschide prin acela concursu.

Doritorii de a ocupă acestu postu au a-si trame la subscrisul comitetu parochialu petițiunile loru adresate către pre onoratulu Scaunu protopopescu și provedeute a) cu atestatul de botezu că suntu de religia gr-orientale b) cu atestatul despre purtarea morală și politică c) cu atestatul că au absolvat celu puținu 4 clase gimnasiale și cursu pedagogicu în institutulu archidiocesanu din Sabiu, cela multu până la 5 Septembrie a. c.

Brăilei, 10 Augustu 1869.

Comitetul parochialu dela biserică sântei Adormiri din Brasovu-vechiu.

Georgiu Persienariu
Parochu și Președinte.

35-3 Concursu.

Amesuratu conclusului conferintiei archidiocesane de astazi, se deschide prin acela concursu pentru ocuparea următorelor stipendii din fundațiunea archidiocesana „Franciscu-Losefina“:

- a) două stipendii de căte 200 fl. v. a. pre anu, pentru doi tineri, cari aru dorit a invetă sciintele tehnice, și în rendul alu doilea, cele filosofice naturali la o universitate în afara;
- b) unu stipendiu de 100 v. a. pentru unu juristu în patria;
- c) două stipendii de căte 50 fl. v. a. pentru doi gimnasiști.

Doritorii, de a ocupă unul său altul din aceste stipendii, cererile săle timbrate și provedeute cu atestatele scolare, carte de botezu, de pauperate și de moralitate să-le înainteze la eforia subscrisa prin P. P. protopopi respectivi până în 3/15 Sept. a. c. Sabiu 3/15 Augustu 1869.

Eforia archidiocesana gr. or.

(23-3) Concursu.

Pentru ocuparea stațiunilor vacante de invetitori la școalele populare din comunele:

1. Alba Iulia cu unu salariu de 200 fl. v. a. cuartiru și lemne de incalditu.
2. Arad'a, cu salariu de 200 fl. v. a. cuartiru și lemne.
3. Ponoarelu, cu salariu de 160 fl. cuartiru și lemne.

Doritorii de a ocupă aceste stațiuni au de a astrena până la 20 Septembrie a. c. la inspectiunea scolare tractuale următoarele documente:

- a) ca au absolvat IV clase gimnasiale și cursu pedagogicu și clericalu.
- b) ca au deplină cunoștință despre cantările, și tipicul bisericei, și
- c) ca au viția morală nepetata. Cei mai cua-

lificati vor avea preferinția.

Dela Inspectorulu tractualu alu Zlatnei de susu.

Campeni, 31 Iuliu 1869.

Ioanu Patiti'a,

Protopopu.

Edictu.

Simeonu Giurgiu din Buciumu-Cerbu parasindu de unu tempu indelungat pre legiuța sea socia Rafișa Craciunu din Stanig'a fără a se știe ubicuținea lui, este prin acela citatul că în terminu de unu anu și o di dela datulu subsemnatu sa se infatisizeze înaintea subscrisului foru matrimoniale; căci la din contra și in absentia lui se va pertractă și decide — in sensu S. S. canone ale s. maicii noastre biserici române gr. or. — procesul divortiale incaminat de socii lui.

— Bradu, 31 Iuliu 1869.

Forul matrimoniale gr. or. alu tractului Zarandului.

Moise Lazaru,
(35-3) Protopopu.

Edictu.

Maria Avramu Pop'a din Telisc'a Scaunulu Selistei au incaminat la forul matrimoniale subscrisu, procesul divortiale asupră barbatului ei Ioanu Florea totu din Telisc'a, care barbatu lipsindu din patria de tempu mai indelungat, nu se știe unde și cum petrece. Deci pentru pertractarea causei acestei divortiali după formele prescrise, barbatul pribegită Ioanu Flóre se indotorează prin acela, că în terminu de unu anu dela datulu de fătia, sa se infatisizeze înaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ea la din contra, și in absentia lui se voru judecă cele de legea bisericeșca prescrise.

Sabiul, 9 Augustu 1869.

Forul matrimoniale gr. or. in tract. protop. alu Sabiu I. Ioanu Hannia,

(51-1) Protopopu.

Edictu.

Georgiu lui Petru Solomonu din Alamoru Comitatului Albei de Josu, care de cinci ani de dile au parasitul cu necreditință pre legiuța sea socia Elisabet'a lui Nicolae Bobesiu din Ogn'a, și nu s-au mai auditu nimică despre locul astărei lui, se provoca că în terminu de unu anu și o di sa se infatisizeze cu socii sea la subsemnatul foru protopopescu — și se arate cauza pribegirei și parașirei socii sele — său în persoană, său prin procuratoru, căci la din contra și in absentia densului se va otari în cauza loru după canonele sântei noastre biserici cele de lipsă.

Sabiul, 1 Augustu 1869.

Scaunulu protopopescu gr. or. alu Mercurul. Petru Badila, Protopopu.

Banca generală de asecurări reciprocă,

„Transilvania.“ Publicațiune.

Fiindu subscrise 2000 de actiuni la fondul de intemeiere a bancei noastre de asecurări se va începe conformu §. 6 din dispusele introducătoare a statutelor cu primirea de a securizare și pre vietă.

Insinuări se primesc la directiunea generală în Sabiu, la toate reprezentanțele și speciale precum și la toate organele societăției.

Sabiul, in 22 Augustu 1869.

Administratură suprema a bancei generale de asecurări reciprocă „Transilvania“.

(57-1)

Avisu.

In legatura cu concursul pentru posturile de invetitori respective Directorul în Rasinari, se face cuoscutu ca terminul prescris în acele se prelungesc inca cu optu dile.

Bursa de Viena.

Din 13/25 Augustu 1869.

Metalicile 5%	62 45	Act. de creditu 307 20
Imprumut. nat. 5%	71 70	Argintulu 121
Actiile de banca	770	Galbinulu 5 90